

PLANTA+

НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА

SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION

28-29 січня 2025 р.
м. Київ, Україна

January 28-29, 2025
Kyiv, Ukraine

Том 1
Volume 1

20
25

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

Матеріали
V Науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої пам'яті доктора хімічних наук,
професорки Ніни Павлівни Максютіної
(до 100-річчя від дня народження)

Том 1

28-29 січня 2025 року
м. Київ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY

«PLANTA+. SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION»

**The proceedings
of the Fifth Scientific and Practical Conference with International
Participation, dedicated to the memory of Doctor of Chemistry
Professor Nina Pavlivna Maksyutina
(on her 100th birthday)**

Volume 1

**28-29 January 2025
Kyiv**

УДК 615.322.03:001.891](477+100)(082)

P71

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Мінарченко В. М., доктор біологічних наук, професор

Карнюк У. В., доктор фармацевтичних наук, професор

Махиня Л. М., кандидат біологічних наук, доцент

Підченко В. Т., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Чолак І. С., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ковальська Н. П., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ольшанський І.Г., кандидат біологічних наук

P71 PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА: матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті доктора хімічних наук, професорки Ніни Павлівни Максютіної (до 100-річчя від дня народження) (Київ, 28-29 січня 2025 р.). Київ: Паливода А. В., 2025. Т.1. 298 с.

ISBN 978-966-437-807-6 (Повне зібрання)

ISBN 978-966-437-808-3 (Том 1)

Збірник містить матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті доктора хімічних наук, професорки Ніни Павлівни Максютіної (до 100-річчя від дня народження) «PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА». У збірнику опубліковано результати наукових досліджень провідних вчених України та іноземних фахівців з питань фітохімічного аналізу, стандартизації лікарської рослинної сировини, інтродукції, ресурсознавства лікарських рослин. висвітлено питання технології та аналізу лікарських засобів рослинного походження, дієтичних добавок, лікувально-профілактичних та косметичних засобів. представлені фармакологічні дослідження з питань безпеки та застосування у клінічній практиці лікарських засобів рослинного походження. Розглянуто проблеми модернізації навчального процесу та орієнтації на дистанційне навчання у закладах освіти.

Матеріали представляють інтерес і можуть бути корисними для широкого кола наукових та науково-педагогічних працівників наукових установ, закладів вищої освіти фармацевтичного, медичного, біологічного профілю, докторантів, аспірантів, студентів, співробітників фармацевтичних підприємств та громадських організацій.

Друкується в авторській редакції. відповідальність за достовірність наданого для видання матеріалу несуть автори одноосібно. будь-яке відтворення тексту без згоди авторів забороняється. матеріали пройшли антиплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення strikeplagiarism.

ISBN 978-966-437-807-6 (Повне зібрання)

ISBN 978-966-437-808-3 (Том 1)

© Національний медичний університет

імені О. О. Богомольця, 2025

© Колектив авторів, 2025

МОРФОЛОГІЧНЕ ПОРІВНЯННЯ ЛИСТКОВОЇ ПЛАСТИНКИ *QUERCUS ROBUR* L. ТА *Q. RUBRA* L.

Василишина Ю.С.¹, Двірна Т.С.^{1,2}

¹Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна

²Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ, Україна
yumelnik1404@gmail.com , dvirna_t@ukr.net

Ключові слова: *Quercus robur*, *Q. rubra*, листкова пластинка, морфологія

Вступ. Рід *Quercus* L. належить до родини Fagaceae, налічує близько 600 видів у всьому світі. Флора України представлена 16 видами роду, серед яких як природні, так і адвентивні. Дуби виступають основною лісоутворювальною породою лісостепової зони. Також дуби є важливою лікарською рослиною, сировина яких століттями використовується у народній медицині,

На сьогодні найпоширенішими є *Quercus robur* (дуб звичайний) та *Q. rubra* (дуб червоний). Дуб звичайний, природний ареал якого від Британських островів до Кавказу [2]. У той час як дуб червоний є адвентивним видом, природний ареал якого простягається від Пд. Канади до Північної та Центральної та Сх. США [3]. Обидва види ростуть у помірних широтах. Дуб червоний становить загрозу для місцевих, природних лісів [1–3].

Мета нашого дослідження – ідентифікація та порівняння діагностичних морфологічних ознак обраних видів роду *Quercus*.

Матеріали та методи. Для дослідження нами було відібрано листкові пластинки *Quercus robur* та *Q. rubra* флори України, які були зібрані і визначені авторами, а також зразки з Національного гербарію України (KW). Для кожного виду було відібрано по 30 зразків.

Таксономічні назви подано відповідно до Plants of the World Online (POWO) [2,3].

Результати та їх обговорення.

Морфологічні ознаки листкової пластинки важливі для визначення виду. Нижче наведено порівняльну характеристику морфологічних ознак досліджуваних видів дубу.

Розміри листкової пластинки *Quercus robur* коливаються: довжина від 6 до 15–16 см. Верхня сторона листка темно зелена, блискуча (Рис. 1а); нижня – матова, світло зелена (Рис. 1в). Листок простий, короткочерешковий, перистолопатовий (Рис. 1а, в). Форма від оберненояйцеподібної (Рис. 1а, в) до вузькоеліптичної або вузько-обернено-яйцеподібної. Верхівка тупа, широкозаокруглена, основа – округла (Рис. 1а, в) або серцеподібна, часто закручена. Форма краю хвиляста (Рис. 1а, в). Листки шкірясті, голі, покриті воском.

Листки *Q. rubra* до 25 см завдовжки. Верхня сторона листків темно зелена, блискуча (Рис. 1б); нижня – світло зелена (Рис. 1г), восени набувають від червоного до яскраво бурого забарвлення. Листова пластинка від яйцеподібної до еліптичної або оберненояйцеподібної форми (Рис. 1б, г). Листок простий,

довгочерешковий (2,5–5 см), перистороздільний (Рис. 1б, г). Верхівка – видовжено-гострокінцева або гострокінцева; основа списоподібна або клиноподібна до майже зрізаної. Форма краю глибоковиїмчаста, із 5–11 великих часток, кожна з яким закінчується 3–5 загостреними кінчиками, що розділені неглибокими пазухами (Рис. 1б, г). листки шкірясті, голі, з добре розвиненим восковим нальотом.

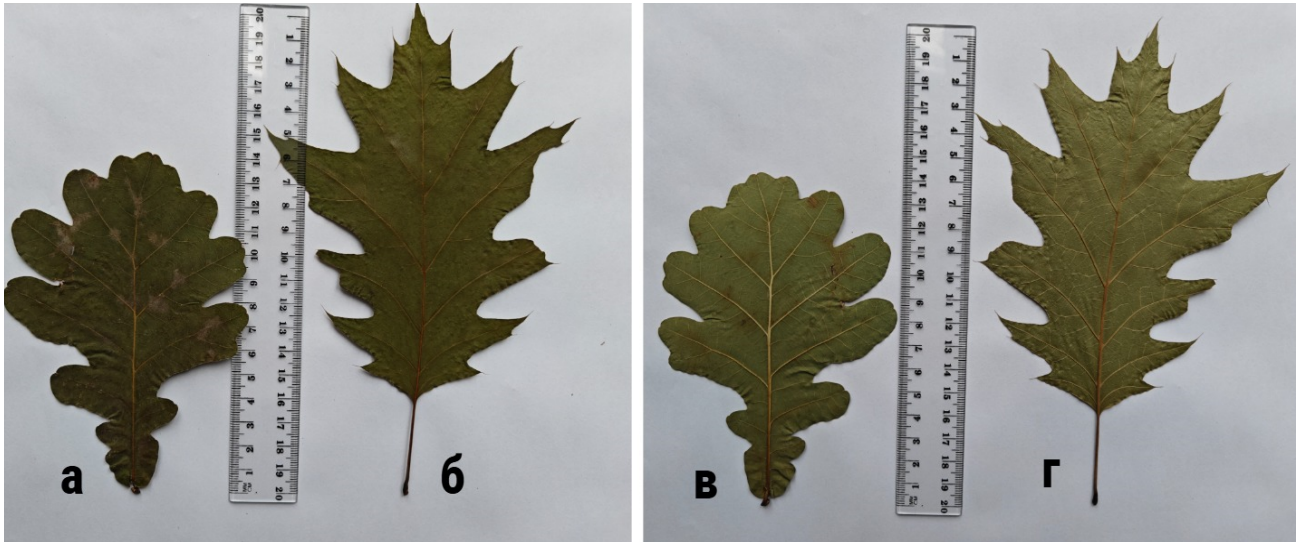

Рис. 1. Листкова пластинка *Quercus robur* (а, в) та *Q. rubra* (б, г)

Висновки. У результаті дослідження виявлено спільні морфологічні ознаки листкової пластинки *Quercus robur* та *Q. rubra* – листки прості, дорзовентральні, черешкові, різноколірні (темний верх, світлий низ), зачасту оберненояйцеподібної форми, шкірясті, голі, покриті воском. Відмінними морфологічними діагностичними ознаками є розмір листкової пластинки, її форма загальна та форма основи і верхівки. Отже, види чітко відрізняються за морфологічними ознаками.

Перелік посилань:

1. Flora of North America: North of Mexico; Volume 3: Magnoliophyta: Magnoliidae and Hamamelidae. Oxford University Press, 1997. 616 p.
2. *Quercus robur* L. Plants of the World Online. URL: <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:304293-2>
3. *Quercus rubra* L. Plants of the World Online. URL: <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:296701-1>